

ZÁKLADNÍ ŠKOLA ORLOVÁ-PORUBA
JARNÍ 400 OKRES KARVINÁ,
PŘÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE

www.zsjarniorlova.cz
zsjarniorlova@zsjarniorlova.cz
+420 596 520 329
IČ: 75026678, ID: 8nnmqkg

Environmentální výchova, vzdělávání a osvěta

školní rok 2025 - 2026

Environmentální výchova, vzdělávání a osvěta (EVVO) je chápána jako výchova k řešení problémů týkajících se životního prostředí.

Vzdělávací cíle a výstupy v oblasti EVVO jsou zpracovány na základě:

- Zákona o životním prostředí č. 17/1992 Sb., § 16
- Zákona č. 123/1998 Sb., o právu na informace o životním prostředí
- Státního programu environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty a environmentálního poradenství na léta 2016-2025
- Zákona č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny, § 77a
- Rámcového vzdělávacího programu (RVP) jako průřezové téma
- Metodického pokynu MŠMT k zajištění environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty č. j. 16745/2008 - 22
- s ohledem na možnosti a předpoklady žáků základní školy praktické a speciální
- v podmínkách našeho regionu.

Prostředí školy:

- okolí školy využíváme k výuce přírodovědy s návazností na okolní ekosystémy,
- ve venkovním prostředí přibližujeme žákům druhy rostlin, stromů, živočichů,
- okolí školy využíváme k tematickým vycházkám a pozorování přírody v různých ročních obdobích,
- školní výlety směřujeme obvykle do přírody (blízké okolí Beskyd, ZOO Ostrava, Ranč Hlučín, lesopark),
- za příznivého počasí přesouváme některé vyučovací hodiny do venkovního prostředí,
- v rámci projektu byly instalovány za školou vyvýšené záhony, kde mohou žáci pozorovat rozmanité druhy rostlin, pečovat o záhony
- žáci mohou využívat dětské hřiště s herními prvky pro rozvoj obratnosti a hrubé motoriky
- přestávky žáci tráví na chodbách, které jsou vyzdobeny zelenými rostlinami v květináčích a zpřijemňují prostředí
- na chodbách jsou umístěny červené sběrné nádoby na PET lahve a ve třídách krabičky na použité baterie
- za finanční a organizační podpory zřizovatele školy probíhá modernizace a opravy elektroinstalací, včetně snížení energetické náročnosti provozu.

Vzdělávací cíle:

- předávat žákům informace o přírodě, životním prostředí, o vztahu člověka a přírody srozumitelně, aktuálně,
- třídit odpad a správně nakládat s odpady,
- praktikovat šetrné chování vůči přírodě (šetření energií, vody, omezování spotřeby),
- zapojit se do ekologických projektů (např. úklid přírody, péče o travnaté okolí školy),
- poznat přírodu prostřednictvím přímé zkušenosti (exkurze, pozorování, pokusy),
- podporovat u žáků potřebu přímého kontaktu s přírodou, poznávat vlastní zkušenosti,
- podporovat aktivní pohyb, dodržovat pitný režim, opakovat zásady zdravého životního stylu,
- z projektu Táhneme za jeden provaz, z dotace KÚ MSK jsme zakoupili zahradnické nářadí, které žáci využívají při pracovních činnostech,
- chovat se v přírodě ohleduplně, rozpoznávat poškozenou přírodu,
- získávat znalosti o živých organismech,
- seznamovat žáky s informacemi o přírodě v našem regionu,

- pokusit se vyjadřovat své názory získané na základě získaných informací, komunikovat, spolupracovat,
- prohlubovat svůj vztah k místu bydliště.

Vzdělávací témata:

- **ekosystémy**
význam lesa, pole, vodních zdrojů, funkce lidských sídel, ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace, propojenost živočišných a rostlinných společenstev
- **základní podmínky života**
význam a ochrana vody, ovzduší, půdy, biologických druhů, klimatické změny a jejich vliv na člověka, využívání energie a možnosti a způsoby šetření, přírodní surovinové a energetické zdroje a jejich vyčerpatelnost,
- **lidské aktivity a problémy životního prostředí**
ekologické zemědělství, vliv dopravy na prostředí, vliv průmyslu na prostředí, zpracovávání odpadů, ochrana kulturních památek, osobní spoluúčast na ekologizaci šetření vodou, elektrickou energií, šetrné zacházení s knihami a inventářem, třídění odpadu, péče o zeleň ve třídách,
- **vztah člověka k prostředí**
přírodní zdroje v našem městě, jejich zpracování a využívání, odpadové hospodářství, příroda a kultura našeho města, ochrana životního prostředí v našem městě, aktuální ekologické problémy, působení prostředí na zdraví obyvatel, poznávání významných institucí ve městě (Městský úřad Orlová, pošta, Policie ČR, Městská policie Orlová, autobusové nádraží, požární zbrojnice, informační centrum, knihovna, lékárna, DDM, středisko volného času, poliklinika, kulturní památky a historické objekty, muzeum).

Ekologicky šetrný provoz školy:

- vhazování PET lahví do kontejnerů na chodbách, zbytečně neplýtvat plastovými lahvemi,
- šetření vodou, omezit spotřebu, minimalizovat množství vody při splachování,
- časté větrání ve třídách, netopit a větrat zároveň,
- stahování ventilů radiátorů během víkendů,
- používání recyklovaného papíru,
- zhasínání na chodbách během vyučování, nestahovat žaluzie během svícení,
- péče o zeleň ve třídách, péče o vyvýšené záhony za školou,
- péče o prostředí ve škole i mimo školu (venku neodhazovat papír, PET láhve, plechovky, dbát na úklid a čistotu dětského hřiště za školou),
- sběr baterií, odvoz k recyklaci,
- odvoz vyřazeného elektrozařízení do sběrného dvora,
- využívat recyklovaný materiál k dalšímu použití, využívat použité materiály při pracovních činnostech.

Návrhy k využití ekologicky významných dnů během školního roku:

- 22. září Den bez aut
- září Uklid'me svět
- 4. říjen Světový den zvířat
- 20. říjen Den stromů
- 21. březen Světový den lesů

- 22. březen Světový den vody
- 1. duben Mezinárodní den ptactva
- 7. duben Světový den zdraví
- 22. duben Den Země
- 3. květen Den slunce
- 31. květen Světový den bez tabáku
- 5. červen Světový den životního prostředí

Návrhy konkrétních aktivit pro žáky během školního roku:

- pozorování změn v přírodě na vycházkách
- zážitky z cestování o prázdninách, exotická příroda
- projekty – tvoření z přírodnin, využití ovoce a zeleniny v pracovních činnostech, vyřezávání dýně)
- úklid okolí školy, zapojení do akce Uklid'me Česko
- pěší chůze při cestě do školy (Den bez aut),
- sběr suchých přírodnin pro tvoření, prezentovat výrobky na výstavkách
- příkrmování ptáků sypaním zrní do krmítek
- pozorování a rozpoznávání stop ve sněhu
- zdravý životní styl, příprava zdravé svačiny, pravidelný pohyb
- třídění odpadu
- pozorování hmyzu, ptáků, domácích hospodářských zvířat, volně žijících zvířat
- rozpoznávání jarních květů, stromů
- hry v přírodě
- návštěva sběrného dvora, čističky odpadních vod, přírodovědného oddělení DDM
- kreslení s tematikou příroda
- projít naučnou přírodovědnou stezku v Orlové – Porubě (začátek mokřad u hřiště, konec u zimního stadionu)
- zapojení do dalšího ročníku Abilympiády v Karviné.

Činnost koordinátora EVVO na škole:

- zpracovat nebo aktualizovat roční plán EVVO v souladu s dokumentací školy,
- doporučit vyučujícím zapisování aktivit z oblasti EVVO do tabulek pro roční evaluaci,
- napomáhat vyučujícím s obsahovou stránkou témat EVVO podle potřeby zapůjčením literatury, letáků, pomůcek,
- doporučit zapojení do celoškolského projektového Dne Země ve spolupráci s DDM Orlová,
- podporovat zapůjčením výukových materiálů projektové dny nebo hodiny zaměřené na poznávání přírody a chování v přírodě,
- zapojit zájemce do programu Recyklohraní (plnění úkolů podle instrukcí koordinátorů recyklačního programu, vyzvat třídy k vyšší aktivitě při plnění úkolů),
- zapojit třídy do sběru použitých baterií,
- doporučit dobrovolnou účast na akcích města (např. Zahrada a zdravé město),
- vypracovat evaluační zprávu a vyhodnotit aktivity jednotlivých tříd a současně celé školy v environmentální výchově.

Příloha

Konkrétní aktivity:

1. Žáci se starají o rostliny ve třídách:
rozšíří si znalosti o rostlinách, znají názvy některých pokojových rostlin, naučí se ošetřovat pokojové rostliny, popíší tělo rostliny, vytvoří náčrt, zasadí rostlinu, najdou souvislost mezi živou a neživou přírodou, přesvědčí se o vlivu základních životních podmínek na rostliny, zaměří se na důležitost vody pro život rostlin, dozvídají se informace o výživě rostlin, pomáhají se zajištěním nádob a zeminy.
2. Žáci pečují o krmítka pro ptáky, podle potřeby ptáky přikrmují:
získají informace o druzích ptactva, poznávají je, rozšíří si znalosti o plodinách ke krmení, všímají si drobných živočichů, posoudí, kdy je vhodné zasáhnout do potravních vztahů v přírodě.
3. Žáci provádí pravidelný úklid v areálu školy:
mapují okolí, všímají si prostředí, posuzují chování lidí ke společným prostorám a k vlastnímu majetku, všímají si svozu odpadu, neodhazují odpadky, zjišťují cestu odpadků, získávají informace o skládce komunálního odpadu.
4. Žáci se seznamují s podmínkami života v chovech dobytka:
Porovnávají je se životem zvířat ve volné přírodě, vysvětluje význam chovu hospodářských zvířat pro člověka, jmenují suroviny pocházející z hospodářských zvířat, zamýšlí se nad spotřebou potravin, pozorují pole, znají plodiny pěstované v okolí, jejich využití, porovnávají pěstování na polích a na zahradách, popíší aktivity lidí při pěstování nebo chovu zvířat.
5. Žáci snižují odpad v jednotlivých třídách:
získávají informace o surovinách, odpadu a jeho využití, popíší cestu odpadu, který lze opět využít, orientují se v některých značkách na obalech, přijímají odpovědnost za pořádek ve třídě, omezí plýtvání jídlem,
6. Žáci získávají informace o výrobě potravin:
zamýšlí se nad složením svého jídelníčku, učí se přejímat zodpovědnost za spotřebu potravin, učí se finanční gramotnosti, zamýšlí se nad pojmem plýtvání potravinami, spotřebitelství, posuzuje možnosti využití nespotřebovaných potravin.
7. Žáci se zapojí do sběru použitých baterií:
získávají informace o surovinách, odpadu a jeho využití, popíše cestu odpadu, který lze opět využít, není lhostejný k třídění odpadu, rozlišuje označené kontejnery na tříděný odpad.